

Zet je dorp
aan het denken

**DORPS
ATELIER**

Landelijke Gilden
samen beleef je meer

Ik ben blij met de aanpak van Landelijke Gilden om dorpsateliërs te organiseren. De bewoners kunnen daardoor nadenken over de evoluties in hun dorp. Ik weet dat ze met die kennis aan de slag zullen gaan. Het dorpenbeleid zal er wel bij varen.

Joke Schauvliege,
minister in de Vlaamse Regering

Ik hoop dat veel landelijke gilden en andere dorpsverenigingen de mogelijkheden inzien van de dorpsateliërs. Zij bieden kansen om de leefbaarheid van onze dorpen te verhogen en ze duurzamer en aantrekkelijker te maken.

Sonja De Becker,
voorzitter Landelijke Gilden

dorpsatelië.be

Landelijke Gilden start met dorpsateliers omdat ...

Op het platteland buiten de grote steden, wonen de meeste mensen in **dorpen**.

Het zijn de bewoners die de dorpen vitaal houden. Ze werken er of gebruiken een voorziening. Vóór en na schooltijd zie je kinderen. Vrijwilligers organiseren er activiteiten in de publieke ruimte. De meeste bewoners identificeren zich maar wat graag met hun dorp als er wat te beleven is en als ze er zich thuis voelen*.

De samenleving in die dorpen wordt beïnvloed door plaatselijke gebeurtenissen. Soms lijkt er jaren niets te gebeuren. Maar plots gaat de bakker met pensioen, verdwijnt een vertrouwde bomenrij, wordt er een nieuwe verkaveling aangelegd of is er een openbaar onderzoek voor een windmolen. Op zo'n momenten beginnen de inwoners te denken: "Gaat dit zo maar? Gaat onze vertrouwde omgeving weg? Hoe moet dit verder?" Andere veranderingen verlopen sluipend en zijn moeilijker te vatten. Zoals jonge mensen die vertrekken, het openbaar vervoer dat verdwijnt of de centrumgemeente die alle voorzieningen

lijkt op te zuigen. Veel inwoners voelen wel dat er iets aan de hand is, maar daar houdt het op.

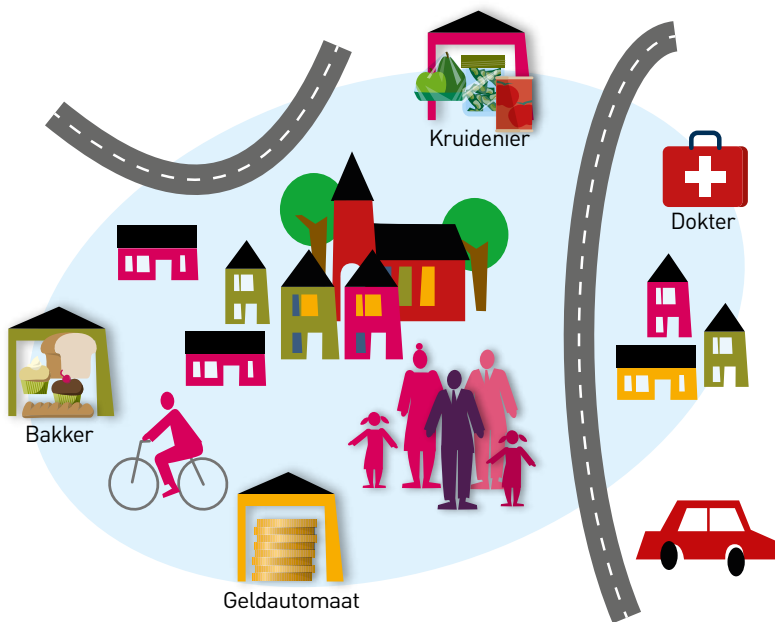
Veranderingen zetten sowieso het dorpsleven onder druk, positief of negatief. De bewoners ondergaan dit gewoon of komen in actie. Soms reageren ze als groep. Sociale media spelen hierin zeker een rol.

Landelijke Gilden bedacht een methode, **dorpsatelier** genoemd, om over de veranderingen van het dorpsleven te praten. De dorpsbewoners kunnen in het dorpsatelier over hun eigen dorp nadenken.

Met deze **brochure** stellen we deze methode voor. Je leest hoe je ermee aan de slag kan gaan en hoe je het projectteam van Landelijke Gilden kan inschakelen.

* Helaas kent Vlaanderen veel slaapdorpen en monotone wijken waar weinig te beleven is.

Landelijke Gilden wil dorpen **vitaal** houden!

Een **dorp** is een groepje gebouwen en voorzieningen, met mensen die er samenleven.

Dorpsatelier Waarschoot 2017

Wat is een dorpsatelier?

Een dorpsatelier brengt betrokken bewoners samen om creatief na te denken over hun dorp en de omgeving. Thema's kunnen zeer divers zijn, gaande van de verkeersleefbaarheid over een leegstaand karakteristiek gebouw tot het leven in een woonwijk of het verdwijnen van de voorzieningen.

Alles begint met de juiste vraag te stellen.

- Is er een ontmoetingsruimte nodig?
- Is een betere verbinding met een voorziening mogelijk?
- Is er nog plaats voor nieuwe bewoners?
- Moeten jongeren uitwijken?
- Kan samenwerken bepaalde diensten aantrekken?
- Is er genoeg ruimte voor kinderen?
- Is de publieke ruimte toegankelijk voor ouderen?
- Kan wonen of mobiliteit duurzamer?
- Kunnen "wij" als bewoners ons dorp vitaler maken?

Een dorpsatelier is **maatwerk**. De ideeën en de motivatie van de aanvragers bepalen de inhoud.

Begeleiders van het projectteam en experts helpen de bewoners de juiste antwoorden te vinden.

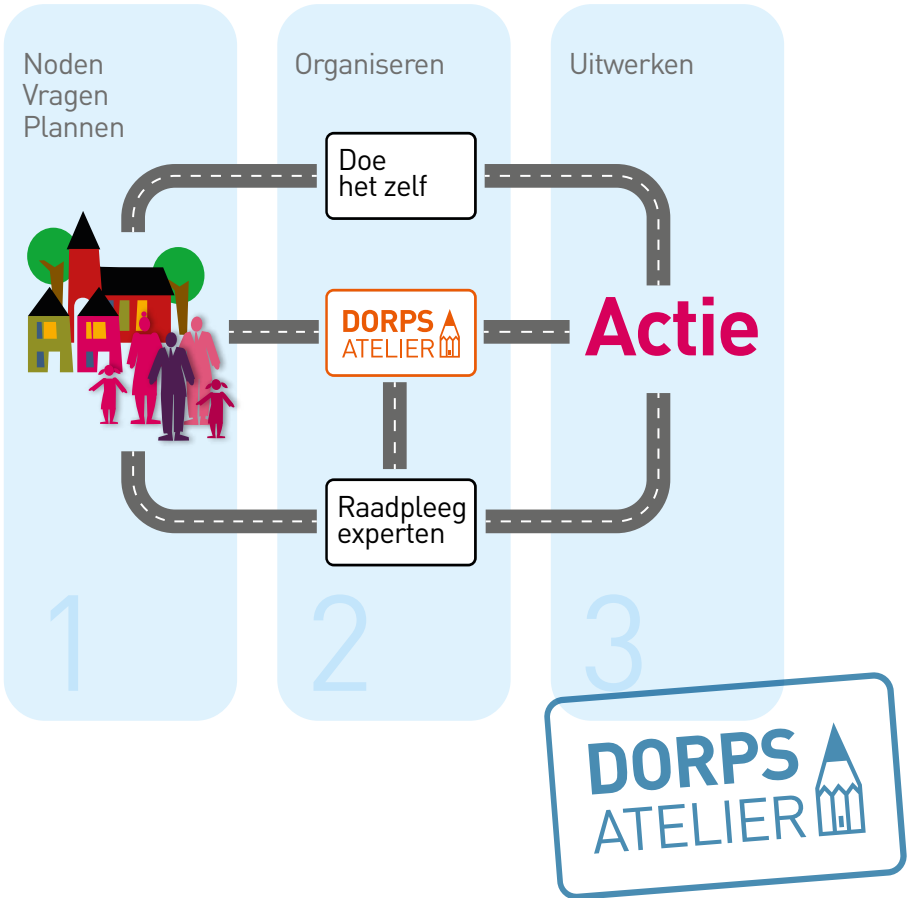
Na het dorpsatelier kunnen de bewoners met de resultaten aan de slag. Bekijk het schema hiernaast. Ofwel ga je verder met het opzetten van een **actie** {3}. Ofwel schakel je experts in om na te denken over financiën of andere beleidszaken {2 en 3}.

Wat kan zoal?

Acties zoals het organiseren van een dorpswandeling of een dialoogavond, het inrichten van een pop-upcafé, de financiering van een nieuwe inrichting, het zoeken naar een wandelmogelijkheid, het aanleggen van een dorpsrondgang, vragen naar méér zitbanken of naar een veiligere verkeersomgeving, carpoolen naar de school, oprichten van een dorpsplatform of een Facebookpagina voor het dorp ...

Inspiratie is te vinden op dorpenbeleid.be

Een dorpsatelier zet aan tot actie

Een dorpsatelier doet de bewoners even stilstaan bij de plus- en minpunten van hun dorp. Wij zorgen ervoor dat ze hun dorp met 'andere ogen' bekijken.

Karel Lhermitte,
projectteam dorpsateliers

Hoe verloopt een dorpsatelier?

Eerst ontdekken, dan pas praten. Een dorpsatelier begint door naar het dorp te kijken met 'vreemde ogen'. Na een wandeling of fotosessie praten de bewoners met elkaar over de onderwerpen die ze belangrijk vinden of waar ze vragen over hebben. Daarna beslissen de deelnemers wat ze verder willen uitwerken. Hun ambitie bepaalt het aantal bijeenkomsten.

Een dorpsatelier mag gespreid zijn over meerdere bijeenkomsten, zowel op weekdays als in het weekend. Een bijeenkomst duurt maximaal drie uur. Na een kennismakingsronde volgt er discussie en kennisdeling in groepjes. In de eindronde zitten samenvattingen en afspraken over een vervolg. Interactief, participatief, creatief ... het projectteam bepaalt mee de voortgang en de inhoud.

Tussen de bijeenkomsten is er ook huiswerk. Het kan dus best een pittig tijdverdrijf zijn voor sommige deelnemers!

Doe je aanvraag via www.dorpsatelier.be

Een bewonersgroep die zijn dorp vitaal wil houden of maken, kan een dorpsatelier aanvragen.

Als je een beroep wilt doen op het projectteam van Landelijke Gilden i.s.m. Innovatiesteunpunt voor Landbouw en Platteland, moet je een aanvraag indienen en voldoen aan enkele **voorwaarden**.

- Het onderwerp is duidelijk en (liefst) concreet.
- De activiteit mag geen deel uitmaken van een officiële procedure zoals inspraak bij een structuurplan of een openbaar onderzoek.
- Bijeenkomsten moeten open zijn voor iedereen.
- Je bent positief gemotiveerd.
- Je hebt voldoende mobilisatiekracht om anderen te betrekken.
- Je kan een toegankelijke communicatie opzetten.
- Je wil ook praktisch mee werken.

Het projectteam van Landelijke Gilden kan per jaar meerdere dorpsateliers begeleiden. Een jaarlijks budget bepaalt het aantal. Een **jury** beslist over de ingediende aanvragen.

Praktisch

Na je aanvraag op de website volgt een gesprek met het projectteam en een bezoek aan het dorp. Dit gesprek en het bezoek moeten leiden tot een duidelijk onderwerp voor het dorpsatelier.

Als het dorpsatelier kan plaatsvinden, tekenen de aanvrager en het projectteam een **overeenkomst**. Daarin staan de voorwaarden opgesomd. Let op! Het projectteam behoudt zich het recht voor zich terug te trekken als de voorwaarden niet meer vervuld zijn.

De begeleiding en het verwerken van de resultaten (rapport, poster, manifest...) is voorlopig **gratis**, dank zij een bijdrage van de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw via de Vlaamse Landmaatschappij.

Alle andere **kosten** (zaal, drank, uitnodigingen ...) draagt de aanvrager zelf.

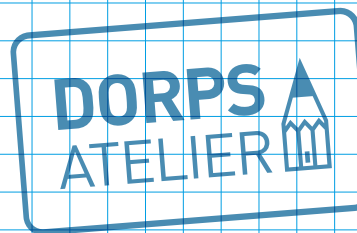
Vragen?

Secretariaat Landelijke Gilden, Leuven

T +32 (0)16 28 60 21 (kantooruren)

E dorpsatelier@landelijkegilden.be

dorpsatelier.be

VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ

Vlaanderen
is open ruimte

Foto's: Davy, Sarah en Karel
Layout: Studio Boerenbond
D/2017/0728/13

Boekhout (Limburg)